

[Anders Andersen.]

Man kan være helt sikker på, at denne håbløshed ikke vil være blevet mindre, efter at landbruget er blevet præsenteret for det forslag til helhedsløsning, regeringen her har lagt på bordet, hvori dansk landbrug ikke er placeret med den respekt, der burde vises over for landets hovederhverv. Hvis helhedsløsningen føres ud i livet i sin nuværende form, vil det i alt fald være medvirkende til at forøge vanskelighederne for den enkelte landmand.

Jeg tror dog at kunne sige, at der er mange i denne sal, der har forstået, at dansk landbrug som den valutaskabende faktor, det har været i dansk økonomi, vist trods alt havde krav på en bedre behandling end den, helhedsløsningen sigter imod at give det. Jeg forstår udmærket godt, at den høje regering og den højtærede statsminister ikke har været i stand til at få fagforbundenes tilslutning til en helhedsløsning på et andet grundlag. Men må jeg spørge den højtærede statsminister, om dette i sig selv vil være argumentation nok for regeringen til at gennemføre en helhedsløsning med et så ensidigt sigte? Den højtærede statsminister kender jo udmærket problemerne fra sin gerning som udenrigsminister. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at det har vakt megen skuffelse i store dele af dansk landbrug, at den højtærede statsminister i forbindelse med problemerne om en helhedsløsning har indtaget den holdning, som viser sig i de her foreliggende lovforslag.

Jeg har ønsket at fremsætte disse betragtninger, fordi jeg mener, det ville være nyttigt også at få ridset de synspunkter og deres baggrund op, som gør sig gældende inden for store dele af dansk landbrug. Det skal selvfølgelig være mit ønske og mit håb, at helhedsløsningen vil kunne ændres væsentligt i forhold til sin nuværende skikkelse under den videre behandling, som skal foretages i udvalgene.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet til kl. 14.

Mødet udsat kl. 12³⁰.

Mødet genoptaget kl. 14.

Forhandlingen genoptoges.

Axel Sørensen: Jeg vil gerne om de lovforslag, som her er til behandling, fremføre nogle enkelte bemærkninger, som ikke er lagt op i samme plan som nogle af de udtalelser, der er fremført af enkelte ærede ordførere.

Jeg vil gerne begynde med at sige, at i går beskæftigede folketingset sig i en 15 timer lang debat med spørgsmålet om en helhedsløsning, der skulle sikre arbejdsfred, valutabalace og derefter en større økonomisk frihed for de tusinder af hjem i vort land.

Af de mange lovforslag, der danner bække små, som skulle løbe sammen til en stor å, der skal give helhedsløsningen og bære denne, indeholder nogle spørgsmål om nye love og om udbygning af bestående. Betydningen af det, der her er foreslået, ligger i muligheden for bedre afsætningsvilkår og øget rentabilitet. Der er under debatten her fremført udtalelser om baggrunden for de økonomiske vilkår, som landbruget har været udsat for som helhed, store og små brug imellem hinanden.

Alle kan vel dele den anskuelse, at det gælder om at skabe bedre økonomiske vilkår for landbruget i fremtiden, men derefter, kan man vist sige, hører denne vilje til samhørighed op, for dér kommer man let ind på at begynde at tale om strukturændring o. lign. inden for landbruget. Det er, som om det er sådan et planøkonomisk begreb, man taler om, når man bruger ordet strukturændring. Det er, som om man udser sig de små landbrug som et bytte, uden at der er skabt nogen klarhed over, hvilken brugsstørrelse der er den rigtige. Selv om man kan være helt enig om, at det var ønskeligt, at ca. 100.000 af de mindste landbrug — og dermed rykker vi op i de små gårdbrug — kunne opnå større indkomster, må vi dog lægge mærke til, hvad der gives udtryk for af dygtige kommunalfolk, som måske, ja, i mange tilfælde er tilknyttet venstre eller det konservative parti, når man i disse dage træffer disse mennesker, efter at de har været til skatterådsmøde. Dér giver de nemlig udtryk for, at man skal nu være forsigtig med den stærke tale om nedlægning